

AVTALEFESTET PENSJON OG SLUTTVEDERLAG I PRIVAT SEKTOR

Informasjonsmøte Lysaker

10. April 2015



HVA ER PRIVAT AFP?

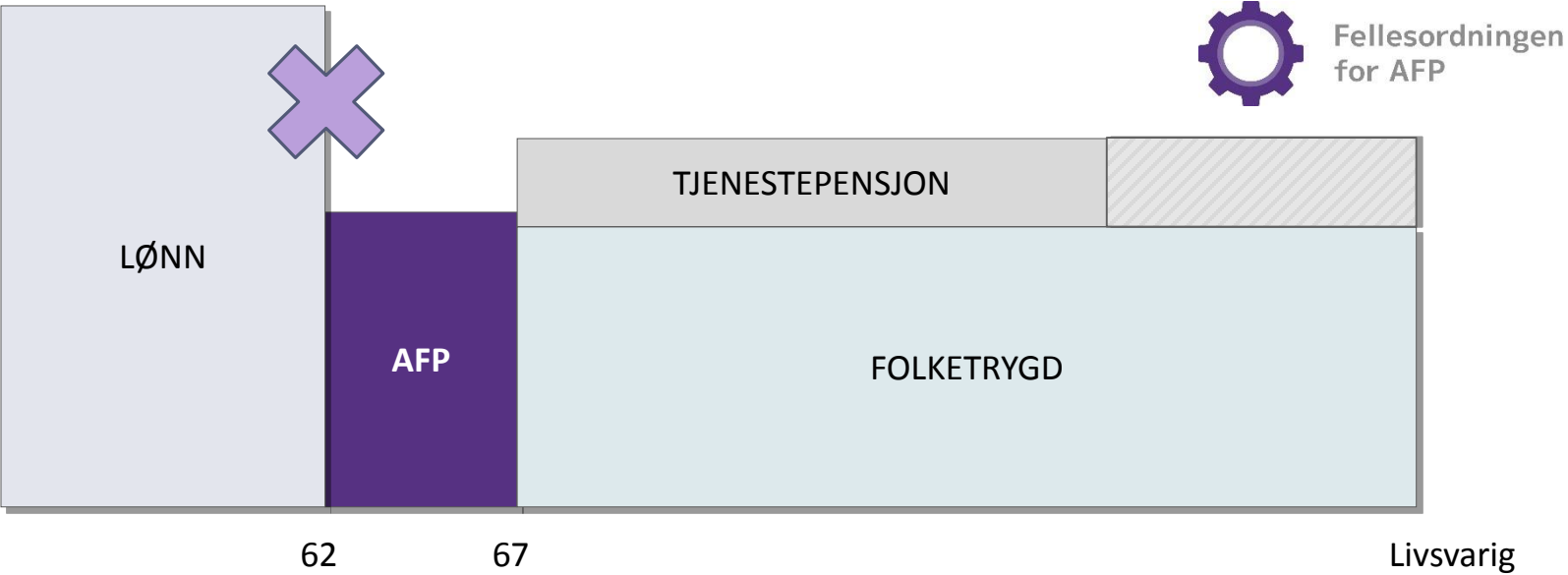


Fellesordningen
for AFP

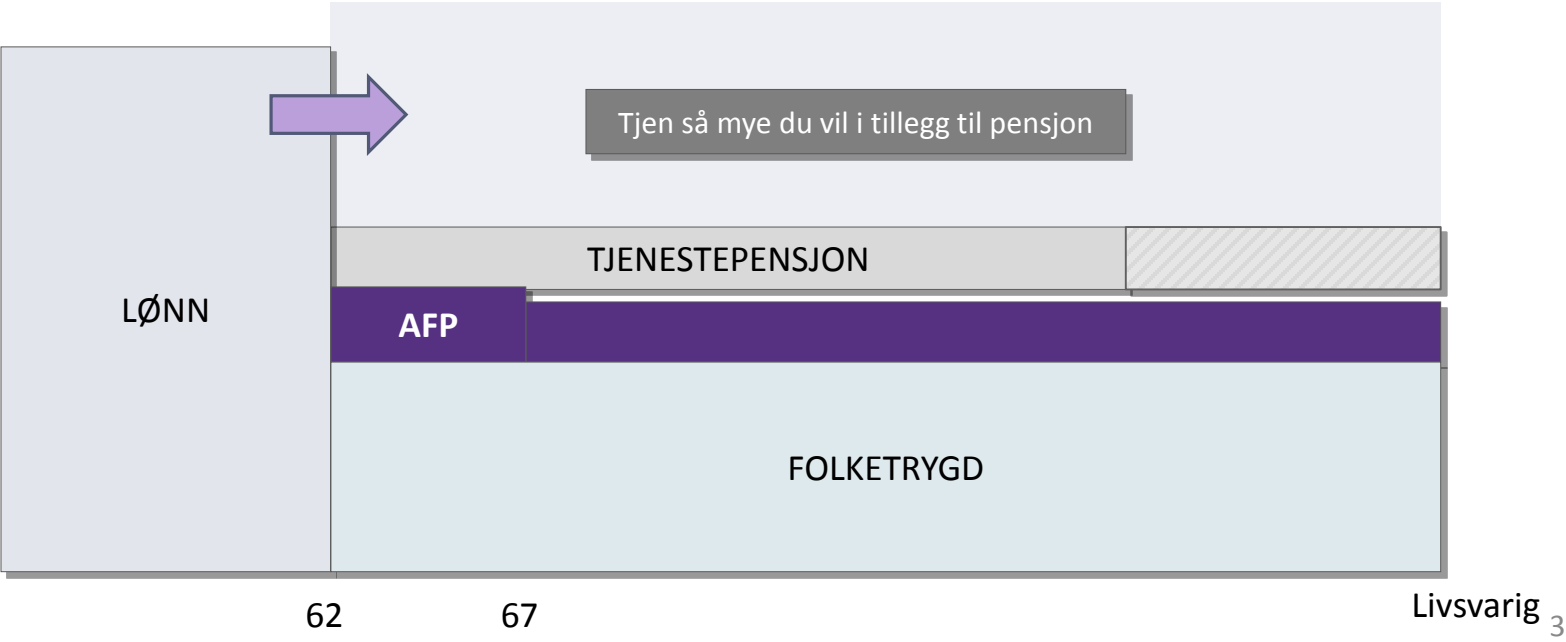
AVTALEFESTET PENSJON

- Livsvarig påslag til alderspensjon fra Folketrygden (privat sektor)
- Ikke krav om at man slutter i arbeid (privat sektor)
- Fleksibelt uttakstidspunkt fra 62 år
- Kollektiv, rettighetene knyttet til selskap og ansettelsesforhold, ikke individet
- Tariffavtale ligger til grunn for ordningen

Før pensjons-
reformen



Etter
pensjons-
reformen



FELLESORDNINGEN FOR AFP

PARTENE I ARBEIDSLIVETS EGEN PENSJONSORDNING



Fellesordningen
for AFP



Trepartsamarbeid mellom
staten, arbeidsgiver- og
arbeidstakerorganisasjoner



BEDRIFTENS TILSLUTNING



Fellesordningen
for AFP

HVA SKAL TIL FOR Å VÆRE MED?

- Tariffavtale - direkte med forbund eller gjennom arbeidsgiverforening
- Omfang: Avtalen gjelder som hovedregel for hele bedriften

OBS: Alle avdelinger er ikke nødvendigvis omfattet av avtalen. Dette kan få betydning ved jobbskifte innenfor virksomheten (f.eks. geografisk adskilt)

- Ordningene omfatter i utgangspunktet alle ansatte uavhengig av stilling, stillingsprosent, organisasjonstilknytning



BEDRIFTENS TILSLUTNING



Fellesordningen
for AFP

NOEN SPESIELLE FORHOLD

FRITAK: I noen tilfeller kan bedriften søke om at enkelte grupper ansatte utelukkes fra ordningen:

- Ansatte som har offentlig AFP
- Ansatte med lavere pensjonsalder enn 67 år (lov eller tariff)

MEDREGNET TJENESTETID: En bedrift som tidligere har hatt offentlig AFP kan be om at de ansattes ansiennitet fra offentlig AFP skal medregnes

UTESTASJONERING: Bedriften kan søke om at utestasjonerte ansatte skal omfattes av AFP-ordningen i den tiden de er utestasjonert

PREMIE



Fellesordningen
for AFP

PREMIEKALKULATOR

Årslønn ansatt:

450000

Kr.

Gjennomsnittelig grunnbeløp:
87328

Beregningsgrunnlag:
362672

Premiesats:
2,4%

Du må betale:



Årspremie:

8705,-

Kvartalspremie:

2176,-

Premiegrunnlaget er ansattes lønn (13-61 år) mellom 1 og 7,1 G.



- Ca. 13,5 milliarder i eget fond (31.12.2014)
- Dekker ca. 50% av forpliktelsene

År	Premiesats
2011	1,4%
2012	1,75%
2013	2,0%
2014	2,2%
2015	2,4%



NY A-MELDING OG PREMIE

Ny A-melding til AA-registeret ble innført 01.01.2015

En rekke nye grupper innrapporteres

- Permitterte
- Ansatte i permisjon
- Sykemeldte ut over 52 uker
- Ansatte med mer enn 1000 NOK utbetalt

Dette innebærer at vårt fakturagrunnlag endres

Rettelser må skje mot AA-registeret før vi kan korrigere vår faktura!

BEDRIFTSPORTALEN



Fellesordningen
for AFP

BEDRIFTSPORTALEN >

Nå er du ikke lenger avhengig av oss!
Bedriftsportalen samler informasjonen du trenger på
ett sted. Du får enkelt tilgang til fakturakopi,
vedleggsbrev og oversikt over hvilke avdelinger som er
tilsluttet Fellesordningene.

KLIKK HER

Opprett bruker i dag og få tilgang til:



Fakturakopi



Tilslutning



Vedleggsbrev

- Selvbetjening
- Finn påloggingsdetaljer på tilsendt faktura

SØKNAD OG VILKÅR



Fellesordningen
for AFP

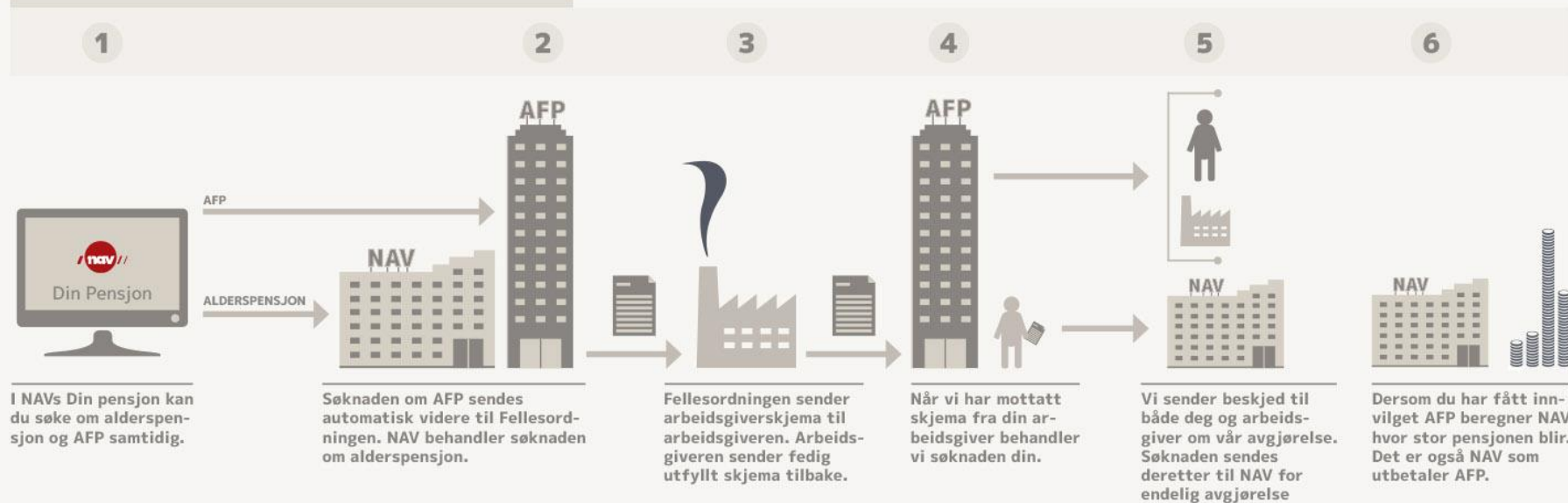


SØKNADSPROESSEN



Fellesordningen
for AFP

SØKNADSPROSEDYRE



TO TIDSPUNKTER MED ULIKE VILKÅR



Fellesordningen
for AFP

De siste årene før 62-årsdagen

- IKKE REPARERBAR

På uttakstidspunktet for AFP og de tre siste årene før dette

- REPARERBAR



NB: Uttakstidspunktet kan sammenfalle med 62-årsdagen, men behøver ikke gjøre det. Derfor er det viktig å holde disse tidspunktene adskilt.

62 ÅR – ANSIENNITETSVILKÅR



Fellesordningen
for AFP

ARBEIDSTAKER MÅ VÆRE OMFATTET AV FELLESORDNINGEN
I MINST 7 AV DE SISTE 9 ÅRENE

Overgangsregler for årskullene:

1944-1951: 3 av siste 5 år

1952: 4 av siste 6 år

1953: 5 av siste 7 år

1954: 6 av siste 8 år

1955 →: 7 av siste 9 år



NB: Ansiennitetskravet kan ikke oppfylles etter 62 år

62 ÅR – ANSIENNITETSVILKÅR



Fellesordningen
for AFP

VILKÅR FOR Å BYGGE ANSIENNITET I ÅRENE FØR 62-ÅRSDAGEN

Hovedarbeidsforhold i AFP-bedrift(er)

Ansatt og reell arbeidstaker i minst 20% stilling

Høyere inntekt fra AFP-bedrifter enn øvrige inntekter

62 ÅR – ANSIENNITETSVILKÅR



Fellesordningen
for AFP

HVA MED...

MIDLERTIDIGE: Bygger ansiennitet på vanlig måte så lenge arbeidsforholdet varer

PERMISJONER: OK, så lenge de følger av lov eller tariffbestemmelser

PERMITTERINGER: OK, så lenge den er innenfor lovens grenser (26 uker)

UTESTASJONERING: Her må bedriften søke medlemskap for ansatte som er utenlands

UTLEIE: Må være et reelt markedsmessig utleieforhold

62 ÅR – ANSIENNITETSVILKÅR



Fellesordningen
for AFP

KRAV: HØYERE INNTEKT FRA AFP-BEDRIFTER ENN ØVRIGE INNTEKTER

ØVRIGE INNTEKTER

- Lønn fra bedrifter som ikke er tilsluttet Fellesordningen
- Næringsinntekter
 - Enkelpersonsforetak
 - ANS
 - Gårdsdrift
- Utbytte og overskudd i aksjeselskaper hvor man eier minst 20%

INNGÅR IKKE I ØVRIGE INNTEKTER

- Uføretrygd (før 62 år)
- Etterlattepensjon
- Inntekt fra fosterhjem

62 ÅR – YTELSER SISTE 3 ÅR



Fellesordningen
for AFP

YTELSER UTEN MOTSVARENDE ARBEIDSPLIKT

- Du vil ikke ha rett til AFP dersom du mottar pensjon, ventelønn eller annen ytelse uten motsvarende arbeidsplikt i aldersspennet 59 til 62 år, når den årlige ytelsen overstiger 1,5 G.

UNNTAK:

- Generell seniorpolitikk som understøtter arbeidslinjen (krever godkjenning)
- Erstatning p.g.a. urettmessig oppsigelse m.v.
- Lønn i oppsigelsestid etter arbeidsgivers oppsigelse

62 ÅR – UFØRETRYGD



Fellesordningen
for AFP



Dersom du har mottatt uføretrygd fra NAV
(hel eller delvis) **etter at du har fylt 62 år**,
kan du ikke få AFP

LØSNING: Må si fra seg uføretrygd før 62-årsdagen

PÅ UTTAKSTIDSPUNKTET



Fellesordningen
for AFP

FOLKETRYGDEN OG ANDRE AFP-ORDNINGER

Må innfri garantipensjonsnivået i Folketrygden

Kan ikke motta AFP fra andre ordninger (offentlig/gammel AFP)

PÅ UTТАKSTIDSPUNKTET



Fellesordningen
for AFP

ANSATT OG REELL ARBEIDSTAKER

- Du må ved uttak, og de tre foregående år, ha jobbet sammenhengende i minst 20 % stilling i tilsluttet bedrift.

UNNTAK:

- Kan ha 26 uker «uten jobb» i 3 års perioden, forutsatt at det ikke er i slutten eller begynnelsen av perioden
- Utvides med ytterligere 26 uker ved mottatt sykepenger, arbeidsavklaringspenger e.l. (kreves ikke at arbeidet gjenopptas)
- Konkurser eller oppsigelse pga virksomhetens forhold, da regnes oppsigelsestiden med

PÅ UTAKSTIDSPUNKTET



Fellesordningen
for AFP

ANSATT OG REELL ARBEIDSTAKER?

MIDLERTIDIGE: Ja

PERMISJONER: OK, så lenge de følger av lov eller tariffbestemmelser

PERMITTERINGER: OK, så lenge den er innenfor lovens grenser (26 uker)

UTESTASJONERING: Her må bedriften søke medlemskap for ansatte som er utenlands

UTLEIE: Må være et reelt markedsmessig utleieforhold

PÅ UTTAKSTIDSPUNKTET



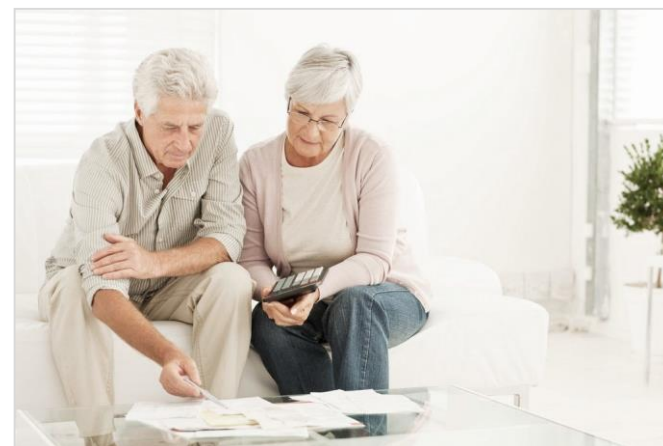
Fellesordningen
for AFP

ANSATT OG REELL ARBEIDSTAKER

Du må ved uttak, og de tre foregående år, ha jobbet sammenhengende i minst 20 % stilling i tilsluttet bedrift.

CASE:

Lise fyller 62 år den 20.8 og slutter i jobben samme dag. Hun søker AFP fra 1.10. Lise er dermed ikke ansatt på uttakstidspunktet for AFP (1.10) og får ikke innvilget AFP.



Sett deg godt inn i regelverket

OPPSUMMERING:

TO TIDSPUNKTER MED ULIKE VILKÅR



Fellesordningen
for AFP

De siste årene før 62-årsdagen

- Ansiennitet
- Krav til lønn
- Ytelser siste 3 år før 62

• IKKE REPARERBAR

På uttakstidspunktet for AFP og de tre siste årene før dette

- AFP og Folketrygden
- Ansatt og reell arbeidstaker

• REPARERBAR



NB: Uttakstidspunktet kan sammenfalle med 62-årsdagen, men behøver ikke gjøre det. Derfor er det viktig å holde disse tidspunktene adskilt.

MEN VI MÅ HUSKE TALLENE...

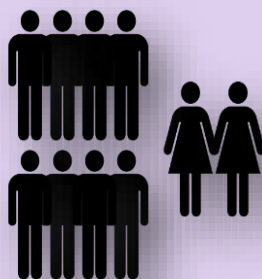


Fellesordningen
for AFP

STATUS 31.12.2014



10.527 innvilget
Ca. 6% avslag



38.900 mottakere

721.189 ansatte

13.540 tilknyttede bedrifter



Beregning av AFP

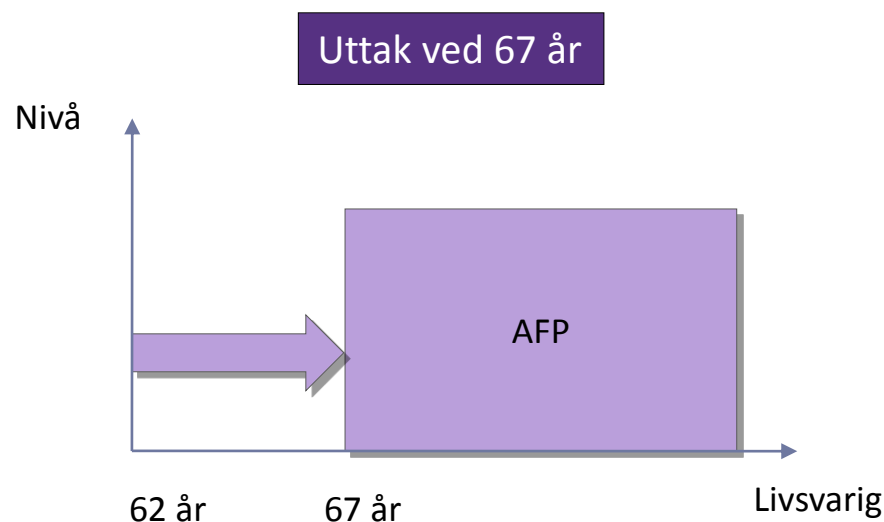
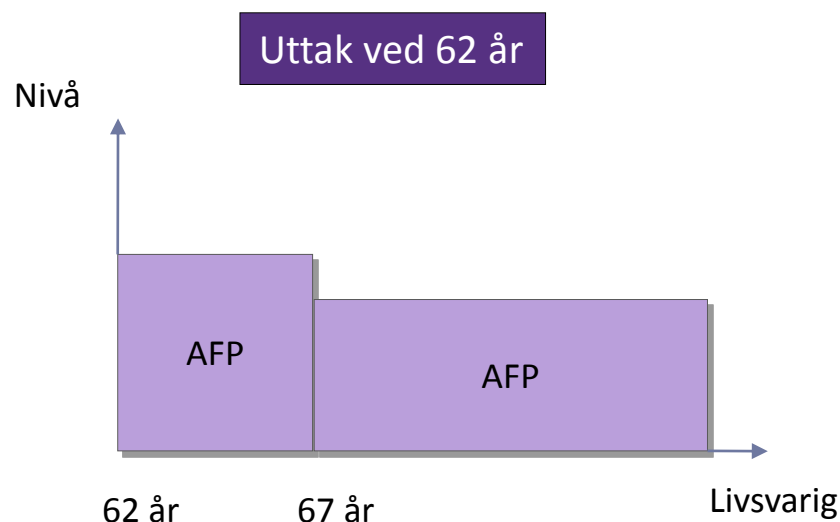


NØYTRALT UTTAK



Fellesordningen
for AFP

...betyr at totalsummen du får utbetalt i pensjon blir den samme, uavhengig av om du tar ut AFP når du er 62 eller 70 år, hvis du lever gjennomsnittlig lenge.



Skyver pengene foran deg til det tidspunkt du vil ta ut AFP

HVORDAN BEREGNES AFP?



Fellesordningen
for AFP

Lønn: 350.000 kr

0,314 % av årlig inntekt (opptil 7,1G) = 1.099
1.099 x antall år i arbeid (f.eks. 40) = 43.960

- ✓ Grunnlag: år registrert med pensjonsgivende inntekt i Folketrygden til og med 61 år
- ✓ Levealderjusteres på lik linje med alderspensjon
- ✓ Kompensasjonstillegg for kullene 1944 til 1962



Gjennomsnittlig AFP-utbetaling i
2014:

66.019 (NAV)

Forventet levealder 15-20 år fra
pensjonsalder (82år) gir

1.000.000 – 1.300.000

i ekstra pensjon.

AFP BEREGNES AV NAV



Fellesordningen
for AFP

DIN PENSJON – NAVs PENSJONSKALKULATOR PÅ NETT

The screenshot shows the NAV website's 'Din pensjon' page. At the top is the NAV logo. Below it is a navigation bar with links for PERSON, BEDRIFT, NAV OG SAMFUNN, and DITT NAV, along with a search bar labeled 'Søk på nav.no'. The breadcrumb trail reads 'Person • Pensjon • Beregn din pensjon'. The main content area has a title 'Din pensjon' with a publication date of 01.04.2008 and a last update of 15.10.2014. Below the title are icons for 'Lytt', 'Language', and 'Skriv ut side'. The text describes the 'Din pensjon' service as a net service providing an overview of one's pension, including calculation of future pension and electronic payment information. A list of links follows: 'Hva kan jeg gjøre i Din pensjon?', 'Forenklet pensjonskalkulator', 'Hvem kan bruke Din pensjon?', and 'Krav til innlogging'. A 'LOGG INN I DIN PENSJON' button is also visible. On the right side, there are two dropdown menus: 'SELVBETJENING' and 'RELATERT INFORMASJON'. At the bottom, there is a section titled 'Hva kan jeg gjøre i Din pensjon?' with a bullet point stating: 'Få oversikt over egen pensjonsopptjening i folketrygden, eventuell AFP, og din opptjente tjenestepensjon fra de største offentlige og private leverandørene av tjenestepensjon.'

ERFARINGER MED NY AFP



Fellesordningen
for AFP

ARBEID Seniorer bytter sjelden jobb

Bare 5 til 6 prosent av norske arbeidstagere over 50 år bytter jobb i løpet av et år, viser nye tall fra Nav.

Først og fremst er lav mobilitet uttrykk for at norske seniorer har trygge og stabile jobber som de trives i, sier seksjonssjef i Nav, Ole Christian Lien.

Likevel er det tegn til at seniorer ønsker å bytte jobb, blir hindret.

I Seniorpolitisk barometer svarer arbeidsgivere at de nøler med å kalle inn arbeidssøkere til jobbintervju etter de har passert 57 år. Innlåsningsmekanismer

pensjonsreglene, slik som faren for å miste retten til avtalefestet pensjon (AFP) og opp- tjenestepensjon, kan dessuten gjøre det ulønnsomt å bytte jobb.

Manglende mulighet til å skifte karrierevei for de som ønsker det, kan føre til at en del slutter i arbeid enn de ville gjort. I tillegg har mange seniorer noe

Pensjonsreformen har gulrøtter til dem som vil jobbe etter 62 år. Det virker. Flere fortsetter i jobben etter at de har fylt 62 år

PENSJON
SIGURD BJØRNSTAD

Private bedrifter med AFP holder på 3000 flere eldre ansatte etter pensjonsreformen. De gråhårede kan nå uttak.

Omleggingen i avtalefestet pensjon (AFP) i private bedrifter motiverer 62-åringene til å fortsette i jobb. Pensjonsreformen virker som planlagt.

I perioden juli 2009 - juni 2010 sluttet 25 prosent av de ansatte i aldersgruppen 62-66 år i private bedrifter med AFP. Så kom pensjonsreformen fra 1. januar 2011 med store endringer reglene for både AFP og folketrygdens alderspensjon.

Dette virker: Nye tall fra arbeids- og velferdsdirektoratet Nav viser at bare 15 prosent av de ansatte i alderen 62-66 år sluttet i slike private bedrifter i perioden juli 2011 - juni 2012. Det er en nedgang på 40 prosent sammenlignet med perioden juli 2009 - juni 2010.

Sentralt i pensjonsreformen var at AFP i privat sektor ble gjort om til en livsvarig ytelse på toppen av vanlig alderspensjon. Det ble mulig å jobbe videre samtidig som en tar ut AFP-pensjon og alderspensjon. Men jo tidligere uttak, des-



Det er rundt 30 000 ansatte i alders-

ERFARINGER MED NY AFP



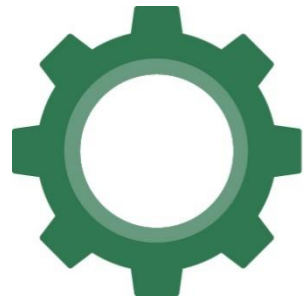
Fellesordningen
for AFP

EFFEKTER

- ✓ Bedre incentiver til fortatt å stå i arbeid etter uttak av AFP, ved at det ikke lenger prøves mot arbeidsinntekt
- ✓ 3 av 4 som tar ut AFP forsetter å jobbe, helt eller delvis
- ✓ Pr. 4. kvartal 2014 hadde ca. 38.900 tatt ut ny AFP
- ✓ Om lag like mange, som antas å ha rett til AFP, har valgt å utsette uttaket
- ✓ Gjennomsnittlig AFP basert på det som er tatt ut (2014) er ca. 66.000 kr
- ✓ AFP hjelper 40 prosent av kvinner i alderen 62-63 til å kunne ta ut folketrygd. Dette gjelder kun 3 prosent av mennene i samme alder

ERFARINGER

- ✓ Ca. 6% avslag
- ✓ Den vanligste avslagsgrunnen er manglende ansiennitet.



Sluttvederlagsordningen

HVA ER SLUTTVEDERLAG?



Sluttvederlagsordningen

ET VIKTIG TILSKUDD I EN VANSKELIG TID

- Økonomisk tilskudd til arbeidstakere i alderen 50 – 66 år som;
 - Blir sagt opp uten at oppsigelsen skyldes eget forhold, eller
 - Når arbeidsforholdet opphører som følge av uførhet eller kronisk sykdom
- Skattefri engangsutbetaling
- Tariffavtale ligger til grunn for ordningen

BEDRIFTENS TILSLUTNING



Sluttvederlagsordningen

HVA SKAL TIL FOR Å VÆRE MED?

- Tariffavtale - direkte med forbund eller gjennom arbeidsgiverforening
- Omfang: Avtalen gjelder som hovedregel for hele bedriften

OBS: Alle avdelinger er ikke nødvendigvis omfattet av avtalen. Dette kan få betydning ved jobbskifte innenfor virksomheten (f.eks. geografisk adskilt)

- Ordningene omfatter i utgangspunktet alle ansatte uavhengig av stilling, stillingsprosent, organisasjonstilknytning



SØKNADSPROSESSEN



Sluttvederlagsordningen

- Søknadsskjema fylles ut av arbeidsgiver og arbeidstaker i fellesskap
- Søknaden krever relevant dokumentasjon som f.eks. oppsigelsesbrev, legeattest o.l.
- Ved nedleggelser eller avviklinger, send søknader før oppsigelsestidens utløp

SØK I TIDE!

- Krav om sluttvederlag må være fremmet innen tre år etter sluttdato eller tre år etter at melding om uføretrygd er gitt
- **NB!** Gradert uførhet kan gi rett til gradert sluttvederlag
- **OBS!** Ved senere full uføretrygd kan den første delen av sluttvederlaget være foreldet.

SLUTTDATO



Sluttvederlagsordningen

ET SENTRALT BEGREP

Oppsigelse:

Sluttdato = oppsigelsestidens utløp

Avtalt fratreden med
sluttpakke/etterlønn:

Sluttdato = siste dag med beregnet lønn

Uførhet eller sykdom:

Sluttdato = 6 måneder etter siste faktiske arbeidsdag

Delvis opphør pga
uføre eller sykdom:

Sluttdato = 6 måneder etter siste faktiske arbeidsdag
i ordinær stilling

RETT TIL SLUTTVEDERLAG?



Sluttvederlagsordningen

Ved oppsigelse/avtale om fratreden:

Bedriften må ha vært tilsluttet 3 måneder før oppsigelsen ble utstedt/avtale inngått

Ved sykdom/uførhet:

Bedriften må være tilsluttet ordningen før beregnet **sluttdato**

KRAV TIL ARBEIDSTAKER



Sluttvederlagsordningen

Må ha fylt 50 år, og ikke fylt 67
år på sluttdato

Ikke rett til SLV hvis man har rett til
AFP

10 år i
sammenheng i
bedriften

eller

15 år sammenhengende
medlemskap i
sluttvederlagsordningen

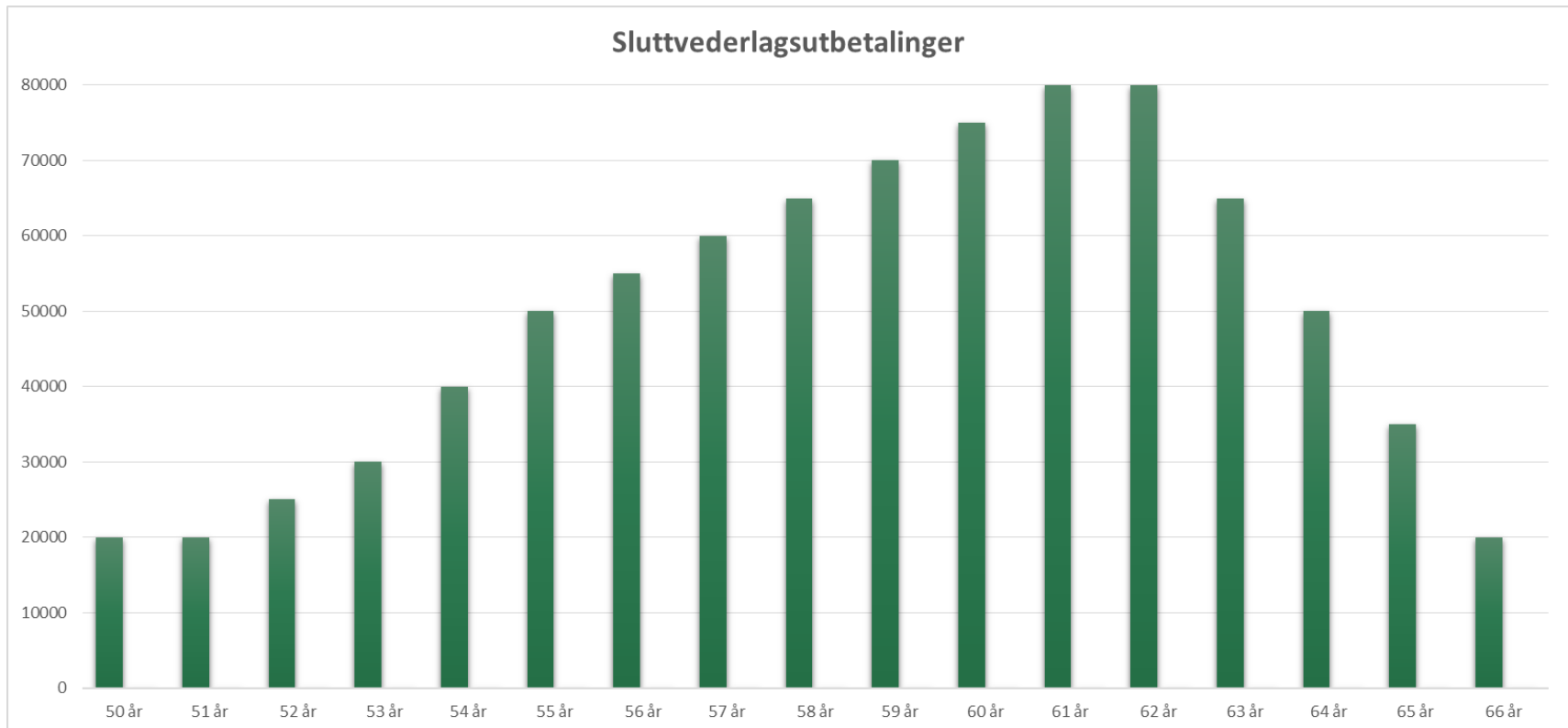
eller

20 år totalt i
bedriften, hvorav
de siste 3 år i
sammenheng

STØRRELSEN AVHENGER AV ALDER



Sluttvederlagsordningen



- Skattelovens § 5-15: Utbetales skattefritt
- Sluttvederlag er ikke nedfelt i egen lov/ forskrift, men er et avtalt tilleggsgode mellom partene

PREMIE



Sluttvederlagsordningen

Kategori	1	2	3
Ukentlig arbeidstid	4 – 19 timer	20 – 29 timer	30 timer +
	12 kr	16 kr	20 kr

O/U-MIDLER



Sluttvederlagsordningen

OPPLYSNINGS OG UTVIKLINGSMIDLER

Under tarifforhandlingene i 1970 ble etablerte LO og NHO et fond som skulle ha til formål å gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. OU-avtalen ble sist endret i 2011.

O/U-midlene inndrives av Sluttvederlagsordningen på vegne av organisasjonene

PREMIE

Kategori	1	2	3
Ukentlig arbeidstid	4-19 timer	20-29 timer	Mer enn 30 timer
O/U-midler	17 kr	27 kr	46 kr

Arbeidsgiver kan trekke 3,25 kr per uke fra hver arbeidstakers lønn



Nettsider

www.afp.no

– AFP i privat sektor

www.sluttvederlag.no

– Sluttvederlagsordningen

www.nav.no/Pensjon

– Alderspensjon og annet. Beregning av AFP og AP

www.norskpensjon.no

– Generelt om pensjon.

Kontakt

afp@afpslv.no

– Spørsmål om vilkår AFP

slv@afpslv.no

– Spørsmål om vilkår sluttvederlag

bedrift@afpslv.no

– Spørsmål om tilslutning og premie

Telefonnumre

Fellesordningen for AFP:

22 98 98 00

NAV Pensjon:

55 55 33 34